

# Tadeusz Cegielski

---

## Uniwersalna Liga Masońska : 60 Kongres w Wiedniu

---

Ars Regia : czasopismo poświęcone myśli i historii wolnomularstwa 3/2(7),  
166-167

---

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

## DZIEŃ ŚW. JANA EWANGELISTY (27 GRUDNIA) 1994 R. W LOŻACH WLNP.

Tradycję świętowania dnia Jana Ewangelisty (27 grudnia) wolnomularstwo spekulatywne przejęło od swych cechowych, średniowiecznych poprzedników; znacznie późniejszy, bo osiemnastowieczny zwyczaj wprowadził osobę drugiego patrona „sztuki królewskiej” – św. Jana Chrzyciela. O ile dzień czerwcowego symbolicznego patrona masonerii pozostał radosnym świętem obchodzonym z udziałem żon i najbliższych osób, o tyle obchody dnia św. Jana Ewangelisty, ucznia Chrystusa i wtajemniczonego autora Apokalipsy przyjęły charakter wzniosły i przepojony refleksją. Podtrzymując pradawne zwyczaje mularstwa błękitnego (czyli właśnie świętojańskiego), dwie warszawskie loże regularne, Loża-Matka „Kopernik” i Loża nr 2 „Walerian Łukasiński” zorganizowały w dniu 27 grudnia 1994 r. wspólne posiedzenie. Tematem deski brata Huberta Janowskiego i wystąpień lożowych była żywotność przesłania Ewangelii św. Jana – tak w myśli i etyce wolnomularskiej, jak i na gruncie współczesnej cywilizacji. (Pokłosie nad wyraz żywej dyskusji zaprezentujemy Czytelnikom w najbliższych numerach „Ars Regia”). Posiedzenie obu loż zakończył krótki koncert kantat wolnomularskich Wolfganga Amadeusa Mozarta.

J.P.

## UNIWERSALNA LIGA MASONSKA – 60 KONGRES W WIEDNIU

Czasopismo „Wolnomularz Polski”, nr 4 z 1994 r. przynosi informacje na temat 60 Kongresu Uniwersalnej Ligi Masońskiej, który odbył się w Wiedniu, w dniach 23-28 sierpnia 1994 r. Uniwersalna Liga Masońska (UFL) powstała w 1905 r., dziś jest międzynarodową organizacją afiliowaną przy ONZ, która zrzesza wolnomularzy wszystkich obrządków i obediencji, tak regularnych jak i nieregularnych, sama nie wykonując żadnego obrządku i pozostając organizacją „światową” czyli niemasońską. ULM (UFL) tworzą niezależne Grupy Narodowe, na ich czele stoi Światowy Prezydent. Jest nim aktualnie Rick van Aershot z Belgii; jego zastępcą wybrany został na wiedeńskim Kongresie Wolfgang Lukaszewicz, długoletni przewodniczący Narodowej Grupy Austriackiej ULM. Urodzony w 1918 r. w Lublinie Wolfgang Lukaszewicz jest w prostej linii potomkiem Ignacego Łukaszewicza, pioniera przemysłu naftowego w Polsce i wynalazcy lampy naftowej.

Na wiedeńskim Kongresie ULM powołana została do życia Polska Grupa Narodowa; jej Prezydentem został Adam W. Wysocki, redaktor naczelny „Wolnomularza Polskiego”, zaś jego zastępcami prof. Andrzej

Nowicki, członek Rady Programowo-Naukowej czasopisma oraz – jak donosi cytowany periodyk – „znakomity uczony, polityk i dyplomata oraz działacz uniwersalistyczny, podpisujący swe prace jako Zbigniew Dąbrowa” (s. 3).

Wielkie zainteresowanie Kongresu ULM (UFL) wzbudził referat przygotowany przez prof. Ludwika Hassa pt. *Perspektywy wolnomularstwa w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej*, odczytany przez jednego z uczestników. Autor sceptycznie odniósł się do możliwości szybkiego rozwoju „sztuki królewskiej” w krajach postkomunistycznych, szczególnie w Polsce, przepowiadając pozostanie adeptów „w głębokim podziemiu” i „nieposzerzanie ich liczby”; skazało by to wolnomularstwo na „klikowość” i brak promieniowania na zewnątrz. „Postępy wolnomularstwa na Wschodzie naszego kontynentu nie mogą być, ani dziś ani nawet jutro, spektakularne. Na razie możliwe są tylko drobne kroki naprzód” – konkluduje Ludwik Hass.

Należy mieć nadzieję, że działalność takich organizacji jak Uniwersalna Liga Masońska przyczyni się do polepszenia pesymistycznie ukazanych perspektyw „sztuki Królewskiej” w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej.

T.C.

### „SCOTTISH RITE JOURNAL” O ZAGROŻENIACH WOLNOMULARSTWA W STANACH ZJEDNOCZONYCH

Tym razem nie o braku tolerancji czy wręcz religijnym fanatyzmie, lecz o wewnętrznych, „subiektywnych” przyczynach zagrożeń donosi najpopularniejszy amerykański magazyn wolnomularski, „Scottish Rite Journal”. Starzenie się członków („bomba wiekowa”), „martwe dusze” i nagminne posługiwanie się techniką wideo – to zdaniem dwóch autorów, dziennikarza Thomasa C. Wardena, 33° i pastora Kennetha L. Halla, 32°, największe niebezpieczeństwo dla masonerii w USA. Na łamach wrześniowego zeszytu czasopisma Thomas Warden roztacza wizję dwukrotnego spadku liczebności Zakonu do roku 2000 i ponownego w tej samej proporcji do 2010 roku (w sumie więc czterokrotnego spadku w ciągu najbliższego piętnastolecia)<sup>2</sup>. Niewesoły jest już fakt, że tylko 2% północnoamerykańskiej populacji wyraża dziś zainteresowanie członkostwem w jakiegokolwiek organizacji. W świetle ankiet, aktywni Amerykanie gotowi są poświęcić działalności w organizacjach pozazawodowych zaledwie 5 godzin miesięcznie. Przeciwnicy wolnomularstwa nie mają jednak podstaw do radości: powyższe dane dotyczą gotowości do pracy w jakichkolwiek stowarzyszeniach, kościelnych i politycznych nie wyłączając.

Jeśli idzie o sytuację demograficzną wolnomularstwa, w USA, to tylko 6% członków liczy sobie mniej niż 35 lat; 40% to osoby między 35 i 65